

ANTAKYA ROTARY KULÜBÜ

HAFTALIK KULÜP BÜLTENİ

SAYI : 28

OCAK-2019

Rotary

İLHAM KAYNAĞI OLALIM

Gülnoz & Naim HABİP
Antakya Rotary Kulübü
2018 & 2019 Dönem Başkanı

BAŞKANIN MEKTUBU

Sevgili dostlar, Yarıyıl tatili başladı. Çocuklarımıza bol dinlenmeceli bir tatil diliyorum.;ama biz çalışmalarımıza aynı hızla devam ediyoruz, çünkü rotaryde tatil yoktur.

Uluslararası Rotary Konvansiyonu bu sene Hamburg'da 1-8 Haziran tarihleri arasında gerçekleşecek, ilgililere duyurulur.

Bu dönemin son "Yeni Üye Uyum Kampı" Eskişehir'de 1-3 Şubat tarihleri arasında Yunus Emre Rotary Kulübü tarafından yapılacaktır.

3 Şubat tarihinde kulüp olarak ailelerimiz ve dostlarımızla "Atlı-Spor Kulübü'n'de" kahvaltıya gidiyoruz. Bu, aile-

ce ve kulüpçe geçireceğimiz bir hafta sonu olacak.

16 Şubat "Meslek Hizmet Ödülleri'ni" Lösevin Kurucusu Pediatrik Hematolog Dr. Üstün Ezer ve Strateji Uzmanı, Emekli Tuğgeneral Naim Babüroğlu'na Antakya Rotary Kulübü olarak veriyoruz.

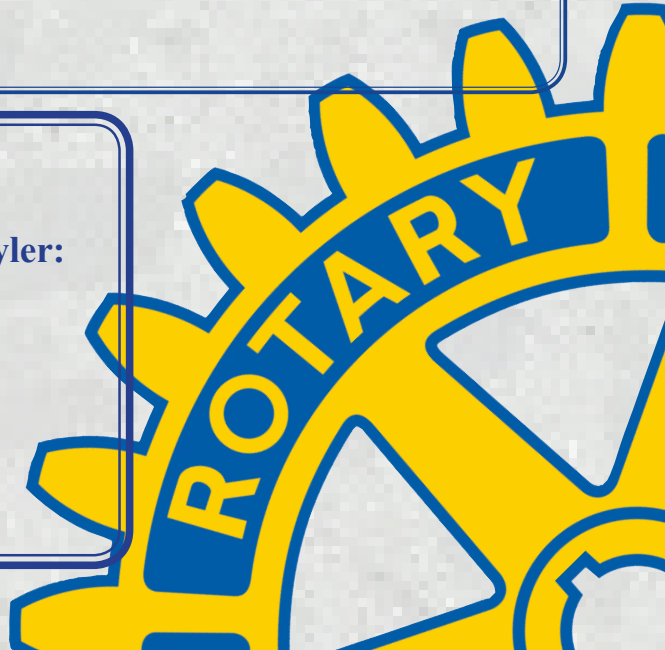
Aynı tarihte "Atatürk ve Cumhuriyet" konulu bir konferans Naim Babüroğlu tarafından Sınav Koleji'nde verilecektir. Halka açık yapılacak olan konferansa kadın dernekleri davet edilecektir. Çünkü büyük önder Mustafa Kemal Atatürk Türk kadınına hakkettiği değerin verilmesi gerektiği ifade etmiş ve kadını yüceltmıştır.

Sevgiyle kalın...

DÖRTLÜ DENEY

"Düşündüğümüz, söylediğimiz veya yaptığımız şeyler:

- 1) Gerçeğe uygun mu?
- 2) İlgililerin tümü için adil mi ?
- 3) İyi niyet ve daha iyi dostluklar sağlayacak mı ?
- 4) İlgililerin tümü için yararlı mı?"

Barry RASSIN
(U.R. Başkanı 2018-19)

N. Altan ARSLAN
(U.R.2430.Bölge Guvernörü 2018-19)

Süleyman ÇOLAKOĞLU
(17.Grup Guvernör Yardımcısı)

Gülnaz HABİP
Başkan

Helda DEVECİ
As Başkan

Sefer KAPLAN
Kulüp Sekreteri

Firuz HARBİYELİ
Kulüp Saymanı

Orhan GÜNAL
G D B

KOMİTELER

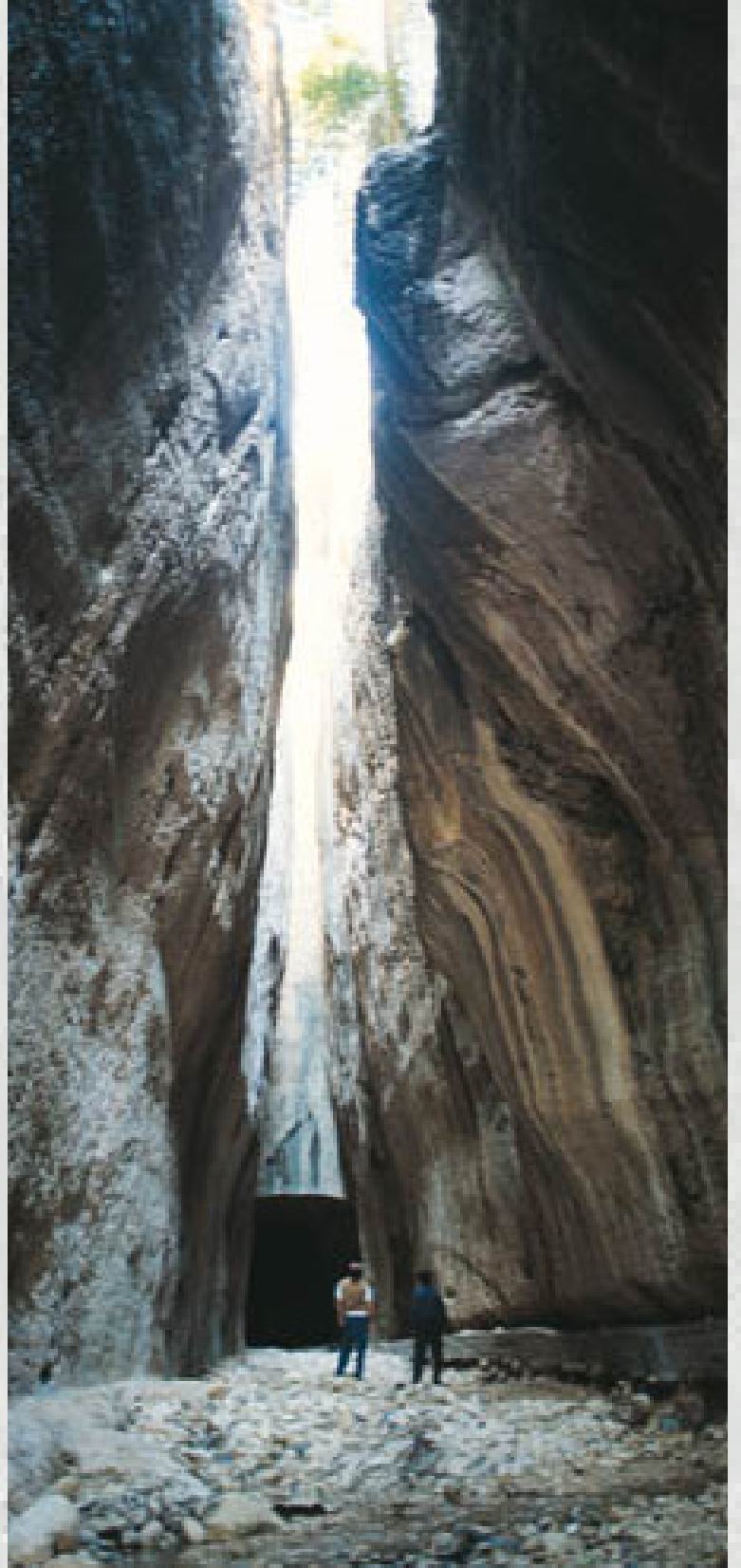
Kulüp Yönetim Komitesi
Rtn. Tevfik PEHLİVAN

Kulüp Üyelik Komitesi
Rtn. Özgür Deniz EMİR

Kulüp Hizmetleri Komitesi
Rtn. Salih ÇOLAKOĞLU
Rtn. Renan HARBİYELİ

Halkla İlişkiler Komitesi
Rtn. Fatin MÜFTÜOĞLU
Rtn. Melis DARAOĞLU

Rotary Vakfı Komitesi
Rtn. Adnan ÖZKAYA

Antakya Rotary Kulübü

Kuruluş Tarihi: 10.03.1986

Kulüp UR No: 28476

Toplantı Günü: Pazartesi

Toplantı Saati: 19.00

Toplantı Yeri : Antakya Şehir Kulübü

Bülteni Hazırlayan: Rtn. Sait GÜNAL

Adres : Kışlasaray Mah. Yıldırım Sok. N0:8/2 Antakya/HATAY

E-Posta: ant.rotaryder@hotmail.com

Dönem Toplantı No: 28
Genel Toplantı Sayısı: 1630
Toplantı Tarihi: 28.01.2019

ZAMAN VE TAKVİM

*RTN. VOLKAN EKMEKÇİ - RTN. SALİH ÇOLAKOĞLU -
RTN. RENAN HARBİYELİ*

VOLKAN EKMEKÇİ

Yine beraberiz sevgili Rotaryen dostlar...

Güneş tüm gün tepemizde olacak. Gökyüzü masmavi ve bulutsuz. 33 santigrat dereceye ulaş-

abilecek bu güzel hava, bu tepenin yamacında keyifli bir keşif gezisi için muhteşem bir fırsat sunacak bize... Şimdi bu muhteşem güne yakışanharika bir şarkının sözleri ile başlayalım mı keşfimize ?

Sıradan bir günü oluşturan anları sayarak
Zamanı parçalarsın, kolaycacık harcarsın
Doğduğun topraklarda bir parça toprağın üstünde dolanarak

Sana yol gösterecek birini, bir şeyi bekleyerek
Yoruldun eve kapanıp yağmuru seyretmekten
Ve güneşte mayışmaktan
Daha gençsin ve yaşam uzun, harcayacak vaktin var bugün

Ve bir gün bakmışsın ki on yılı bırakmışsın arında...

Kimse söylemez sana koşacağın yeri, başlama

işaretini kaçırsın...

Şarkı sözlerindeki felsefi yorumlar, albüm kapakları, konserlerindeki sahne tasarımları ve video klipleri ile müziğe ayrı bir boyut kazandırmış, sanki bir başka "zamandan" gelen farklı bir müzik icra eden Pink Floyd grubunun Time (Zaman) adlı şarkısına ait bu okuduğum sözler... Sunumun sonunda bu sözlerin biraz daha anlam kazanmasını umuyorum...

Sevgili Rotaryen dostlar;

Öncelikle içtenlikle belirtmek isteriz ki bugün burada size aktarmaya çalışacağımız bu çalışmamız birlikte bir yapıt ortaya koymaya karar verdiğimiz günden bugüne giriştiğimiz, öngörmediğimiz zorlu çalışmanın sonucu olarak bireysel yetkinliğimizin elverdiği kadarıyla süzebildiklerimizden ibarettir.

Bu çalışma fikri ve konusu her üçümüzün de Rotary ailesi çatısı altında sürdürdüğümüz çalışmalarımızda ki etkileşimlerden ortaya çıkmış, önceleri sadece zaman kavramını ele alıp çalışmak düşünülmüşse de, sonrada konuyu somutlaştırabilmek, anlaşılması ve çalışması hayli zor 'zaman' gibi soyut bir kavramı daha kolay ele alıp sınırları çok aşmadan işleyebilmek adına 'takvim' konusunu zaman ile birlikte çalışmanın daha uygun olacağına karar verilmiştir.

Bir anlamda felsefi yönü ağır basan böylesi bir çalışmada hedeflediğimiz tek şey bireysel gelişimimiz olup, somut çıktısı olarak çalışmalarımızdan süzdüğümüz bilgilerle böyle bir sunum hazırlamak ve sizin gibi dostlarımız başta olmak üzere farklı STK lar ve sosyal çevrelerde sunumlar gerçekleştirerek çalışmamızı geliştirerek büyütmek ve bireysel gelişimimiz doğrultusunda bir süreklilik yakalamaktır.

Şüphesiz ki bu çalışmada başlığa bağlı kalabilmek için yoğun çaba sarf edeceğiz. Ancak itiraf etmeliyiz ki zaman gibi bir kavramı çalışmanın - her ne kadar takvim eklentisi ile sınırları daraltmaya çalışılmış olsa da - ne kadar zor olduğunu fark etmemiz için her birimizin fazlaca kitap okuması gerekti.

Bu kitapları da sunum sonrasında arzu edenlerle paylaşmaktan mutluluk duyarız.

Hala tam olarak anlayabildiğimizi söylememiz de maalesef imkânsız. Zira bu konu gerek fizikçiler gerek felsefeciler açısından da farklı yaklaşımlarla yorumlanan, hala üzerinde tam bir fikir birliğinin olmadığı konuların başında geliyor. O yüzden biz, anlamamanın zorluğunu kabullenip keşfetmenin keyfini sürmeyi tercih ettik. Sizi de keşfetmek konusunda çaba sarf etmeye davet ediyoruz.

Bu çalışmamızda temel kavramları tanımlayıp, özellikle zaman ve takvim kavramlarının aralarındaki bağlantı ve ilişkileri ortaya koymaya çalışacağız ve " Takvim, zamanın efendisi midir? " gibi ilginç bir soruya da cevaplar aramaya çalışacağız.

Her şeyi yazarım da

Zamanı yazamam

O yazar çünkü beni

Yazar beni yavaş yavaş

Özenli, azalta azalta, görkemli

Sanki dolduracakmış gibi

Sanki öldürəcəkmiş gibi

Hâlbuki sıyırıp düşürmüştür

Tırnağımdaki çürüğü

Parmağımdaki yarayı kabuk kabuk

Geçirmiştir, geçerken

Sanki çoğalta çoğalta, yazarak beni

Özenli görkemli...

Oruç Aruoba da "Yazılamayan Zaman" adlı bu şiirinde bizim de girdiğimiz zorluğa benzer bir şekilde zamanı yazamamaktan şikâyetçi...

Yazamayacaksak bile gelin en azından kavramları keşfetmeye çalışalım.

Zamanı bu kadar anlaşılması zor kılan nedir?

Varoluş sürecimizin zamandan daha tanıdık ve temel bir parçası yokken zaman hakkında gerçekten düşünmeye başlar başlamaz zamandan daha gizemli ve dile gelmez bir konunun olmadığı fikrine varırız.

Dile gelmez ifadesi kelimelerin ötesinde anlamında, kelimelerin ötesinde ifadesi ise, zaman

kavramını kelimelere dökmenin zorluğuna atıfta bulunmak amacıyla kullanılmıştır. Bu temel kavram üzerine yazılı tarih boyunca yoğun şekilde düşünülmüştür. Zaman hakkında çoğu kesimin üzerinde anlaşacağı iki ana olgu vardır. Birincisi olayları bir tür düzene sıralanmış gibi düşünürüz ve bu düzende ne olduğu, bu düzen içinde nerede bulunduğumuza bağlıdır. İkincisi olayların meydana gelme ve geçip gitme olarak zamanla veya zaman içinde değişime uğradıklarını düşünürüz. Kabaca söylersek zamanın birinci yönünü gözlemlemek için takvimleri, ikinci yönü içinse saatleri kullanırız. Ancak bu iki özellik birbiri ile gerilim içinde görünür. Olaylar bir düzen içinde sıralanmışsa olayların meydana geldiğini ve geçip gideceğini nasıl söyleyebiliriz.

Zamanın geçişi gerçek midir? Yoksa salt kendi deneyimimizin öznel bir yönü müdür? (ürünü müdür?) Bu temel açmaz bir dizi önemli ikincil soruyu da doğurur.

Zamana akış yönünü veren nedir?

Zamanda yolculuk mümkün müdür? Zaman başlamış mıdır? Eğer öyleyse nasıl başlamıştır? Zamanın ne olduğuna ilişkin daha iyi bir kavrayışa ulaşmak için felsefecilerin üstesinden gelmeleri gereken iki temel zorluk vardır. Tamı tamına hangi sorunun sorulması gerektiği ve daha sonra da bu soruların nasıl cevaplanacağı...

Zaman ile ilgili bu kısa girizgâhtan sonra takvim konusunda bir iki söz söylemek isterim.

Bugün için kullandığımız zamanı ölçülere ayır-

ma sistemleri ve takvim, üzerinde yaşadığımız gezegenin koşulları ve olanakları için geçerlidir. Bu gezegen ise doğa yasaları ve kuralları ile zorunlu olarak sıkı sıkıya bağlı olduğumuz ve etkisi altında bulunduğumuz güneş sisteminin bir parçasıdır.

Bu sistemin öteki gezegenlerinde, yıldızlarında, doğa, insan ve zaman ilişkilerinin niteliğinden de haberdar değiliz. Hele evren dediğimiz, ışık hızı ile gidilse bile sonu, sınırı bilinmeyen, bulunmayan tavansız, tabansız boşluk içinde güneş sistemimiz gibi görebildiğimiz ve göremediğimiz milyonlarca ve hatta milyarlarca yıldız kümeleri var. Bu kümelerden kimilerindeki olası canlıların biçimleri, yaşantıları ve başka şeyler üzerinde düşünce ve görüş ileri süreme olanağından da bugün için yoksunuz.

İnsan türü, günün eşit ölçüde parçalara ayrılma işini bir çırpıda bulmuş değildir. Bu parçalardan her birinin benimsenişi, kullanılışı, adlandırılışı, sürelerinin saptanışı uzun zaman almış ve ayrı toplumlara göre değişiklik göstermiştir.

Gece ile gündüz, kış ve yaz gibi etkili ve sert değişiklikler yüzünden, can ve mal güvenlikleri bakımından, soğuktan, sıcaktan, açlık, susuzluk kaygısından dolayı insanlar çok eskiden beri zaman kavramının bilincine varmışlardır. Hizmet süreleri, ücretler, vergiler ve benzeri şeyler nedeni ile bu zaman kavramı ve takvim ölçeği özellikle hükümdarlar ve üst düzeydeki yöneticiler katında bilinmesi, göz önünde tutulması gerekli ve hatta zorunlu bir şey olmuştur.

Maya, Aztek, Galya, Yunan, Roma, Çin, Yahudi, Kıpti ve İslam takvimleri... Zamanı düzenleme uğraşı bütün toplumları ilgilendirmiştir. Gerçekten de birlikte yaşayabilmek adına zamansal kaynakları herkes için aynı olacak bir çerçeveye oturtmak zorunludur. Böylece insan ilişkileri düzene girer.

Takvimler zamanın günlere, aylara, yıllara bölünme sistemi olarak gökcisimlerinin dönüşlerinden yola çıkarak hazırlanmıştır. Ve toplumların bu yaşamsal gereksinimini karşılamıştır.

Felsefeci Paul Ricouer 'in söylediği gibi;

Evrensel zaman ile her bireyin yaşadığı zaman arasında bir köprü oluşturup, evrensel zamandan, yaşanan zamandan farklı, herkesçe anlaşılabilir, toplumsal bir zaman yaratır.

Takvimin iki temel işlevi vardır : Zamanı düzene koymak ve ölçmek.

Zamanı bir düzene koymak demek bir yaşam ve bayram- ritüel - çerçevesi oluşturmak iş ve tatil günlerini belirlemek, geleceklere sabitlemek ve böylece bir toplumun üyeleri arasında simgesel bir bağlantı kurmak demektir. Hemen her toplumun kendi kimliğini açığa vuran bir takvimi vardır.

Zamanı ölçmek demekse, yılın ayını ara dönemlerin uzunluğunu alabilecek en nesnel yaklaşımlarla süreleri belirlemek ve bunları doğrulamak demektir.

Başka bir şekilde söylemek gerekirse seçili zamansal yasalardan oluşmuş bir düzen sağlamak ve o düzeni korumak demektir.

O halde sorumu yineliyorum: Takvim zamanın efendisi midir ?

Rotaryen dostum Renan, Rotaryen dostum Salih'in 'Zaman' konulu aktarımından sonra sizlere 'Takvim' konusunda daha detaylı bilgiler verecek.

Şimdi izninizle sözü Rotaryen dostum Salih'e bırakmak istiyorum.

SALİH ÇOLAKOĞLU

Zaman nedir? Veya zaman var mıdır? Zamana dair bir açıklama ararken neyi aramış oluruz? Cevabı bulduğumuzu nasıl biliriz? Peki ya deneysel bilimler? Zaman deneyimimiz ile deneysel bilimler

tarafından açıklanan zaman arasındaki ilişki nedir? Veya zaman deneyimimizi anlamamız zamanın kendisi anlamamızı sağlar mı? Sanırım hepinizin aklına farklı düşünceler, farklı cevaplar gelmiştir. Bu soruların tek bir cevabı olmadığı gibi muhtemel cevap sizlerin cevaplarının bir sentezi olabilir mi acaba?

Yetenekli düşünürler binlerce yıldır bu sorular üzerinde çalışmaktadır. Bu çalışmalar sonrasında zamanın doğasına yönelik teoriler üç kategoriye bölünmüştür. Bunlar; idealizm, gerçekçilik ve ilişkiselciliktir. İdealistler zamanın salt öznel bir durum olduğuna ve gerçeklikte hiçbir şeyin ona karşılık gelmediğine inanırlar. Gerçekçiler zamanın gerçek bir şey, olayların altında yatan bir tür matris olduğuna ve gerçeklikte hiçbir şeyin ona karşılık gelmediğine inanırlar. İlişkiselciler ise bir çeşit orta yol düşünüp zamanın sadece olayları birbirine bağlamanın bir yolu olduğuna inanırlar fakat tanımladığı ilişkiler gerçektir. Şimdi ünlü filozofların zaman tanımları hakkında bazı örnekler verelim.

Zaman konusunda bir idealist olan Parmenidesle başlayabiliriz. Bir şiirinde Parmenides:

"Ne var idi de var olacak, çünkü bütünüyle, bir ve sürekli olarak şimdi var. Neden hala bir doğum ararsın ona? Nasıl ve nereden boy verdi, var olmaya mı? İzin vermem ne söylemene ne düşünmene böyle. Çünkü ne söylenebilir ne düşünülebilir olmayanın varlığı. Önce yerine sonra olmaya hangi zorunluluk itmiş olabilir onu, hiçlikten çıkıp serpilmeye? Demek ki ya tümüyle olmalı ya da hiç

olmamalı." demiştir.

Şiirinden de anlaşılacağı gibi Parmenides için gerçek olan bir şey varsa o da şimdidir. Ona göre duyularımızla dünyanın nasıl olduğunu anlamamız mümkün değildir bundan dolayı değişim bir yanılsamadır ve dünya bize görüldüğü şekliyle gerçek değildir. Bu düşünceler aslında 2500 yıl önce Akdeniz bölgesindeki Elealıların da fikirlerini özetlemektedir.

Platon ise zamanın bir başlangıcının olması gerektiğini düşünmüştür. Gökyüzü olmadan önce aylar, yıllar veya günler yoktu bunlar zamanın parçalarıdır ve biz de bu parçalarla iç içe yaşamaktayız. Zaman ölümsüzlüğe benzeyen bir şeydir ve onun görünür hale gelmesi gökyüzünün oluşmasıyla gerçekleşir bu durumda zaman ve gökyüzü birlikte var olmuşlardır.

Aristoteles üzerinde yaşadığı, yaşarken hakikatini keşfetmeye çalıştığı nesne dünyasının, idealistler tarafından yok sayılmasını kabullenemez. İnsanın içinde yaşadığı dünya gölgeler dünyası olmadığı gibi gerçek olan şu diye gösterebildiğimiz tek tek nesnelerdir der. Zamanın varlığı hareketten devinimden bağımsız düşünülemez. Zaman, evren bütünü devinimidir der ancak bu yargısını da sorgular. Zaman devinim veya hareketin bir ölçüsü olduğuna göre sayısal olmalıdır. Yalnızca devinimi zamanla ölçmüyoruz, zamanı da devinimle ölçüyoruz bu demektir ki ikisi ya aynı türdendir ya da biri belirleyen diğeri belirlenendir. Aristoteles şuani zamanın sürekliliği için gerekli bağlantı olarak görmüştür. An bir zamanın başı ötekinin sonudur bu durumda zaman bitmeyecektir çünkü hep bir başlangıç içindedir.

Bir başka düşünür Augustinusun ise ilginç bir cevabı vardır zaman sorusuna "Eğer hiç kimse bana bunu sormazsa biliyorum, ama soran kişiye açıklamak istersem bilmiyorum" demiştir. Augustinus geçmişin var olmadığını düşünür.

Meşhur İngiliz filozof John Lock zaman konusunda gerçekçiliği seçmiştir. Zaman ve uzayın farklı farklı kendi başlarına gerçek varlıklar olduğunu düşünmüştür. Zihnimizde herhangi bir iki fikrin

belirışı arasındaki mesafeyi süre diye adlandırırız demiştir. Lock'a karşı gelen KantA göre, maddi nesnelerin uzay haricinde düşünülememesi gibi deneyimin de zaman haricinde düşünülmesi mümkün değildir. Tıpkı Augustinus gibi Kant da gerçekliğin kendisinin zaman dışı olduğu sonucuna varır. Bu bakımdan zamanı matematiksel sonsuzluk kavramına benzetir. Sonsuzu hayal edemeyiz ancak sonsuzun ne anlama geldiğini anlayabiliriz der.

Aritotelesçi fizik batıda orta çağ boyunca doğayı anlamakta güçlü bir yaklaşım olarak varlığını sürdürmüştür. 17.yy da bilimsel devrimin gelişiyiyle bu durum değişmeye başladı. Newton, antik çağdan beri kabul gören görüşlerin çoğunu geçersiz kılan kapsamlı bir fiziksel yasalar sistemi geliştirdi. Bu sistem, Newtonculuğu ele alarak zaman anlayışımızı tamamen yeni bir düzeye çıkaran Einstein a kadar devam etti.

Newton, Principia adlı eserinde zaman ve uzayın gerçek mevcudiyetleri arasında bağlantı tespit etmişti. Ona göre hareketin bilimsel ölçümü mutlak uzay ve mutlak zaman cinsinden tarif edilen hareketti. Uzay ve zamanı kendine özgü varlıklar gibi düşünmüş, cisimler ve olaylar için evresel taşıyıcı işlevi gördüğünü söylemiştir. Olaylar zamanda gerçekleşmektedir ama zamanın kendisi, amansız akışıyla, olaylara bağlı değildir. Bu görüş zamanın herhangi bir hareketten ya da değişimden bağımsız bir şekilde varlığını kabul etmektedir. Newton'un görüşleri zamansal gerçekçilik ile bağdaşır.

Hem Aristoteles hem de Newton mutlak zamana inanıyordu. Yani iki olay arasındaki zaman aralığının kesin olarak ölçülebileceğini, iyi bir saat kullanılması koşuluyla her kim ölçerse ölçsün aynı sonuçlara varılacağına inanıyorlardı. Pek çok insan, bunu sağduyuya uygun bir görüş olarak kabul etti. Ancak 20.yy fizikçileri hem zaman hem de uzay hakkındaki görüşlerin değişmesi gerektiğini anladılar. Ayrıca zamanın uzaydan tümüyle ayrı ve bağımsız olmadığını da buldular. Bu yeni kavrayışın anahtarı ışığın özelliklerine yeni bir bakış açıydı. Bizim görünürde sağduyulu fikirlerimiz elmalar ya da gezegenler gibi nispeten yavaş hareket eden

cisimlerde geçerli olsa da, ışık hızında ya da ona yakın hareket eden varlıklar için geçerli değildir.

Einstein, arkadaşı Besso nun cenazesinde " Şimdi Besso, bu acayip dünyadan, benden biraz önce ayrıldı. Bunun hiç anlamı yok. Bizim gibi fiziğe inanan insanlar geçmiş, şimdi ve gelecek arasındaki ayrımın sadece inatla sürüp giden bir yanılsama olduğunu bilirler" demiştir. Einstein'ın devrimci teorisinin asıl keşfi ışıkla ilgiliydi. [Albert Einstein](#) tarafından 1905'te Annalen der Physik dergisinde izafiyet teorisini tanımlandı. Kurama göre, bütün varlıklar ve varlığın fiziki olayları izafidir. Zaman, mekan, hareket, birbirlerinden bağımsız değildirler. Aksine bunların hepsi birbirine bağlı izafi olaylardır. Cisim zamanla, zaman cisimle, mekan hareketle, hareket mekanla ve dolayısıyla hepsi birbiriyle bağımlıdır. Bunlardan hiçbirisi müstakil değildir. Bu teorem sezgisel olarak algılanamayacak, ancak deneysel olarak kanıtlanmış birçok ilginç sonuca, varmamızı sağlar. Özel görelilik teoremi, uzaklığın ve zamanın gözlemciye bağlı olarak değişebileceğini ifade ederek [Newton](#)'ın mutlak uzay zaman kavramını anlamsızlaştırır. Hızları ışık hızına oranla çok küçük olduğu uygulama alanlarında, Newton mekaniği ile aynı sonuçları verse de, c katsayısının sadece belli bir doğa olayını olmasının çok ötesinde, uzay ile zamanın birbiriyle ilişkisinin temel özelliği olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ayrıca hiçbir maddenin ışığın hızına ulaşacak şekilde hızlandırılmayacağını da söyler. Zaman, [ışık hızı](#) ile de dolaysız ilişki içinde olup maddenin ışık hızına yaklaşması durumunda zamanının yavaş akması, ışık hızında durması ve ışık hızı ötesinde de tersine akması hipotezleri de modern fiziğin ve [Rölativite Teorisi](#)'nin temelini oluşturan konular olmuştur. Zamanın akıp akmadığı veya hangi yönde aktığı da aynı şekilde fiziğin en tartışmalı konularındandır.

İnsan vücudunda, her biri yaklaşık öğlene kadar olan yüz milyar hücre bulunuyor. Kulağa ne kadar inanılmaz gelse de her bir hücrenin kendi iç saati

vardır. Düşünme odasına girdiğimizde karşımıza bir kum saati çıkmaktadır. İşte hücrelerimizdeki bu kronometre de kum saati prensibine göre çalışır. Clock ve per gibi adlar verilen bazı genler hücrenin protein üretmesini sağlar. Ancak bu proteinlerin miktarı belirli bir eşiğin üzerine çıktığında genler bloke edilir. Saatin haznesi dolar, mekanizma durur. Şimdi kum saati tersine çevrilecek ve hücre adeta boşaltılacak, proteinler parçalanma sürecine girecektir. Bir süre sonra oyun yeniden başlayıp yeniden üretime geçilecek ve böyle bir çevrim tam 24 saat ve birkaç dakika sürecektir. Yani her hücrede bir zaman ölçme makinesi gizlidir. Peki niye? Tüm vücuda dağılmış bu kronometreler gereksizleşmiş birer evrim kalıntısı olabilir mi? Organizmayı gün boyunca yönlendirmek öyle önemli bir görevdir ki, doğa muhtemelen güvenlik gereği bu kronometreleri birçok yere yerleştirmiştir. Ama en dakik saatler bile hep yeni baştan kurulmadıklarında günün birinde tempolarını kaybederler. İnsanlarda burun kökünün arkasında yer alan ve görme siniri çaprazı adı verilen pirinç tanesi büyüklüğündeki bir çift sinir bu görevi üstlenmiş durumdadır. Bu kronometrelerin hassas ayarı için gerekli olan tek şey ise GÜNEŞ'tir. Bu ayarlama ışık sinyallerinin mesaj verici maddeleri harekete geçirmesi ve bu maddelerin hücre içindeki reaksiyonları ve böylelikle kimyasal kum saatinin akışını yavaşlatmaları veya hızlandırmaları şeklinde olmaktadır. Yapılan deneyeler zaman konusunda beynin 2 bölümünün özellikle aktif olduğunu göstermiştir. Bu iki bölüm de ritim ve hareket ile ilgidir. Zaman duygusu için katkı sunan bölgelerden ilki küçük beyindir. İkinci merkez ise büyük beynimizin alt tarafında bulunan bazal gangliyonlardır. Bazal gangliyonlar ayrıca ara istasyonlar üzerinden beynin birçok merkezine yayılan elektrik titreşimleri göndererek bir ölçü vuruşu ortaya çıkartırlar. Yani bir metronom görevi görürler. Beyin bunun yardımıyla kasların iş birliğini koordine eder. Bu yüzden hareket duygusu ve zaman duygusu kopmaz bir şekilde birbirine bağlıdır. Bunlardan birisi bozulduğunda genellikle diğeri de

kaybolur. Kısacası beyin için zaman harekettir. Hareket duyusu ve kısa süreli bellek, hızlı olayların süresini tahmin etmek için kullanışlı yardımcı araçlar olduğu halde dakikalar ve saatler için bir duyumuz yoktur. Peki o zaman uzun zaman dilimlerini nasıl algılarız? Doğa buna da bir çözüm bulmuştur. Beyinde tek tek hareketlerin ardışıklığını düzenleyen ve böylece uzun zaman dilimlerini organize eden merkezler vardır. Bunlara SMA denmektedir. Yani tamamlayıcı motor bölgeler. Bizim olayların sırasına hakim olmamızı sağlarlar. Bir tür hayali zaman çizgisi çekerler ve olaylar bu çizgi boyunca düzenlenir. Böylece bir "daha önce ve daha sonra" duyusu ortaya çıkar. Bu duyu akan zaman hissinin temelini oluşturur. Özetle zaman duygumuzu beyindeki çok sayıda devrenin iş birliğine borçluyuz. Organizmamızda merkezi bir saat yok. Böyle bir imge bulmaya çalışırsak o zaman bütün vücudumuzun bir saat olduğu söylenebilir. Peki doğa, bize bağımsız bir zaman duyusu vermek yerine neden kas sisteminin metronomuna başvurmuştur? Çünkü evrim muhafazakârdır. Bir kez bir sorun için çözüm bulduysa çoğu zaman bunu sürdürür.

VOLKAN EKMEKÇİ

Ve bir astronomi bilgini bize zamandan bahset dedi ve o cevap verdi.

Ölçsüz ve ölçülemeyen zamanı ölçebileceksiniz.

Davranışlarınızı ayarlayacak ve hatta benliğini zinin rotasını saatlere ve mevsimlere göre yönlendirebileceksiniz.

Zamanı, kıyısında oturup, akışınızı izleyeceğiniz bir nehir haline döndüreceksiniz.

İçinizde zamana bağlı olmayan öz yaşamın zamandan bağımsızlığının zaten farkındadır.

Ve bilir ki dün bugünün anısı, yarın ise bugünün rüyasıdır.

Ve bilir ki, içinizde şarkı söyleyen ve düşünen özünüz hala yıldızları uzaya dağıtan o ilk anın içinde devinmektedir.

Aranızda, özündeki sevme gücünün sınırsızlığını hissetmeyen var mıdır acaba?

Yine de bu hudutsuzluğuyla aynı sevginin,
Bir sevgi düşüncesinden bir diğerine

Bir sevgi davranışından bir başkasına
Kendi varlığının tam orta yerinde sınıksı
Ve hareket etmeden durduğunu kim hissetmez?
Ve zaman da tıpkı sevgi gibi bölünemez ve ölçülemez değil midir?

Yine de eğer düşüncenizde zamanı mevsimlerle ölçmek isterseniz her mevsimin diğerlerini de içermesine izin verin.

Ve bırakın bugününüz geçmiş anılarla, geleceği ise özlemle kucaklasın.

Bu güzel şiirsel anlatım hepinizin çok sevdiğini tahmin ettiğim büyük şair ve filozof Halil Cibran'a ait...

Rotaryen dostum Salih bu paylaşımından sonra Rotaryen dostum Renan da 'Takvim' konusundaki özgün çalışmasını aktaracak bizlere.

RENAN HARBİYELİ

Zaman konusunu bir çok farklı yönüyle ele alabiliriz. Mesela psikolojik yönüyle ele alabiliriz. Bu sunum eğer sıkıcı ise size olduğundan daha uzun gelebilir. Zamanı felsefe veya fizik bilimi yönüyle de ele alabiliriz. Sevgili Salih gayet güzel bunu yapmıştır. Zamanı "Medeniyetlerin Zaman Kavramına Bakışı" yönüyle ele alabiliriz. İşte o zaman takvimden bahsetmek gerekir.

Hangi yönden bakarsanız bakın zaman hayatta sahip olduğumuz en değerli kaynağımızdır. Geriye akabileceği belki bir gün bilimsel olarak kanıtlanır ancak pratikte tek yönlü akan ve geriye alamadığı-

mız bir kaynaktır. Belki de bu sebeple antik çağlardan beri hemen her medeniyet takvim yapma uğraşına girişmiştir. Takvim de onların bu çabalarına karşılıksız kalmayarak onlara medeniyeti vermiştir.

Takvim zamanı ölçmek ve düzenlemek için yapılır. Zamanın aktığını nasıl anlarız ? Nasıl ölçeriz ve algılarız ?

Değişim ile. Her **değişim** bizim algımızda zamanın aktığının işaretidir.

Hiçbir **değişimin** olmadığı bir ortamda zaman akar mı? Hiç yaşlanmasaydık, vücudumuz ve zihnimiz olduğu gibi **değişmeden** kalsaydı zamana bakışımız nasıl olurdu. Bir nokta boyutunda bile olmayan tamamen karanlık ve soğuk, big bang öncesi evrende zaman akabilir mi? Bu soruların cevabı olmamakla beraber zamanı **değişim** ile algıladığımız bir gerçektir.

Değişim harekettir-devinimdir, hareket mekan-dır, mekan ve zaman ayrı düşünülemez.

Değişim

İnsanoğlu doğadaki değişimleri gözlemlemiş ve takvim oluşmaya başlamıştır.

İnsanoğlunun doğada gördüğü ilk **değişim** gece ve gündüz olmuştur. Gün kavramı bu şekilde ortaya çıkmıştır. Bu o kadar belirgin bir döngüdür ki bunun hakkında daha fazla söze gerek yok.

İkinci en belirgin **değişim** ayın yaptığı 29.5 günlük ay çevrimidir. ing. Month(ay) sözcüğü ing. moon (ay) sözcüğünden gelmektedir. Geceleri gökyüzünü incelemekten başka pek bir uğraşı olmayan insan için bu döngüyü fark etmek pek zor olmamıştır. Antik çağlardan önce üzerinde uzmanlaşmış ve takvimler yapılmaya başlanmıştır.

İlk kullanılan takvimler genellikle ay çevrimi baz alınarak yapılmıştır. Babiller 29 veya 30 günden oluşan 12 aylık bir takvim kullanıyordu. Bu takvim-

de ayın ilk günü her zaman yeni ayın görüldüğü gün olurdu.

Feb 2016						
	KALENDS Feb	IV Non Feb	III Non Feb	Pridie Nones Feb	NONES	VIII Id. Feb
VII Id. Feb	VI Id. Feb	V Id. Feb	IV Id. Feb	III Id. Feb	Pridie Ides Feb	IDES
VIII Kal. March	VIII Kal. March	VIII Kal. March	VIII Kal. March	VIII Kal. March	VIII Kal. March	VIII Kal. March
VIII Kal. March	VIII Kal. March	VIII Kal. March	VII Kal. March	VI Kal. March	V Kal. March	IV Kal. March
III Kal. March	Pridie Kalends March	KALENDS March				

Yeniay, latince Kalends, Calendar (takvim) sözcüğünün kökenidir. Günlerin ifadesi, «yeniaydan 3 gün önceki gün», «dolunaydan 1 sonraki gün şeklindeydi»

Müslümanların Hicri takvimi ay takvimidir. 12 ay 1 yıl yapar. 1 yıl 354 gündür. Güneş takvimleri ile aralarında bu yüzden 11 günlük bir sapma bulunur.

Üçüncü en belirgin **değişim** mevsimler olmuştur. Mevsimler "Neden Takvim yapılmalı ?" sorusunun ilk cevaplarından olmuş. Doğanın yasalarını önceden bildirmek için. Bir tarım toplumunda güneş döngülerini, su baskınlarını, bir balıkçı toplumunda ise gelgitleri yani ay döngülerini iyi bilmeniz gerekir.

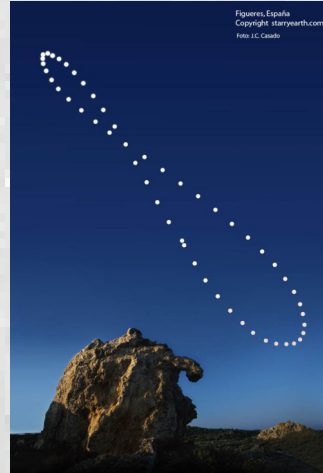
Ancak mevsimler ay döngüleri kadar belirgin değildir. Baharın geldiğinin kesin bir göstergesi yoktur. Hava 18 derece olduğunda veya ilk kez yağmur yağdığında mevsimin değiştiğini kesin olarak söyleyemezsiniz. Bu konuda tarih boyu zorla-

nılmış ve çeşitli yöntemler geliştirilmek zorunda kalmıştır.

Örneğin Nilmetre. Nil nehrinin kenarında kuyular yapılmış ve su seviyesinin yüksekliğine bağlı olarak mevsimlerin değiştiği kabul edilmiştir.

Dördüncü en belirgin **değişim** güneşin gökyüzündeki yüksekliği olmuş. Güneşin yıl boyunca yaptığı hareketi düzenli aralıklarla gözlemlemeye başlayanlar güneşin öğle bulunduğu noktanın değiştiğini görmüşler.

Bu noktaları fotoğrafladığımızda analema denilen bu şekil ile karşılaşıyoruz.

Işığın kaynağına bakmak yerine gölgesine bakarak ta aynı sonuca ulaşabilir miyiz? (**görsel**) Stonehenge ve benzeri birçok yapı dikilitaşların gölgelerine bağlı tahminler yapmaya yarıyordu.

Almanca sonnenwende, gündönümü demektir. Güneşin yön değiştirdiği nokta anlamına gelir.

Gölgelerden yararlanma mevsimleri anlamayla sınırlı değildir. Güneş saatleri ilk olarak Mısırda M.Ö. 1500 yılında yapılmış, çok sonraları Müslümanlar tarafından namaz saatlerini takip edebilmek için geliştirilmiş ve yaygınlaşmıştır. Cami duvarlarında sıkça kullanılmıştır. Bugün kullandığımız saatlerin dönme yönü güneş saatlerinden mirastır.

Ianuaris— 29 days
Februarius — 28 days
Mercedonius —
Martius — 31 days
Aprilis— 29 days
Maius— 31 days
Iunius — 29 days
Quintilis— 31 days
Sextilis— 29 days
September— 29 days
October — 31 days
November — 29 days
December — 29 days

sağlamaya çalışmıştır. Çünkü paskalya bayramı ilkbahar ekinoksuna bağlı olarak kutlanır. İyi bir takvim yapamazsanız paskalya sonbahara denk gelir. Bu denli önemli bir konuda çözüm bulmak gerekir. Çözüm yalnızca bilimden geçer.

Mayaların, Perslerin, Mısırlıların güneş takvimleri, Babillerin, Müslümanların Ay takvimleri vardı. Sümerler , Çinliler , Yunan ve Romalılar Luni-Solar, hem güneş hem ay çevrimlerine bağlı takvimler yapmışlardır.

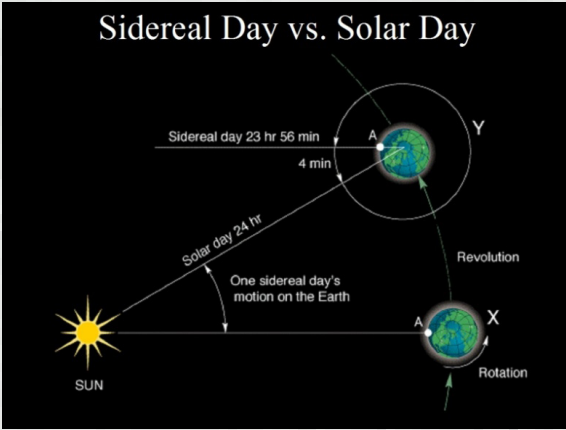
Ay ve güneş takvimleri birleştirilerek tek bir takvim yapılabilir mi?

Bu çok zor bir görevdir. Çok iyi derecede astronomi ve matematik bilmeyi gerektirir. Düşününün kardeşlerim, bir takvim yapacaksınız. Dünyanın kendi etrafında dönüşü, ayın dünya etrafında dönüşü ve dünyanın güneş etrafında dönüşü olan 3 farklı çevrim var. Bunların hiçbirisi birbirinin katı değil. Üstelik bu süreler de değişkendir. Dünyanın dönüşü yavaşlamaktadır. Her 1000 yılda bir 5 saniye kısalır.

Ayrıca gün, ay ve yıl kavramlarının birden fazla tanımı vardır.

Müslümanların namaz saatlerini doğru bilmek için güneş saatini geliştirdiği gibi Hristiyanlar paskalya bayramlarını doğru zamanda kutlayabilmek için büyük çaba içerisinde olmuşlar. Kilise astronomi ve matematik alanındaki bilim insanlarına destek olarak daha doğru bir takvim yapılmasını

Dünyanın dönüşünü tamamlayıp, yatay düzlemde tekrar aynı noktaya gelmesi, yani sabit kabul edilen yıldızların pozisyonlarına göre bir tur atması, «Sidereal Day» yani, «Yıldız Günü» olarak adlandırılır. 23 saat 56 dakika sürer. Dünyanın biraz daha fazla dönerek yüzünü tekrar güneşe dönmesi ise 4 dakika daha alır. Bu tanım «Solar Day», «Güneş Günü» olarak adlandırılır.

Ay ve yıl kavramları için de benzer ikilemler vardır. Bu verilerle tam ve sağlıklı bir takvim üretmek imkansızdır.

Bugün kullanmakta olduğumuz Gregoryen takvimi, Roma takviminin geliştirilmesi ile geldiği son halidir. Roma imparatorluğu kurucusu Romulus'un takvimi, en sevdiği ve özel bulduğu sayı olan 10 aydan oluşuyordu.

Martius – Mars, God of War – 31 days
Aprilis – Aperire (to open) / Aphrodite – 30 days
Maius – Maia, Roman goddess – 31 days
Iunius – Juno, Roman goddess – 30 days
Quintilis – 5th month – 31 days
Sextilis – 6th month – 30 days
September – 7th month – 30 days
October – 8th month – 31 days
November – 9th month – 30 days
December – 10th month – 30 days
61 "left over" days

İlk ayı, baharın geldiği mart ayıydı. İlk 4 aya tanrıların isimlerinden esinlenerek isimler verilmiş diğer aylara ise sıra numarası verilmişti. 5. aylatince 5. ay anlamına gelen Quintilis 6. ay Sextilis, 7.ci ay

September. İlk takvimde Ocak ve Şubat ayları olmadığı için bugün 12. ay olan December o dönemde 10. aydı ve ismi 10.aydı.Yılın tamamlanması için geriye 61 gün kalıyordu. Bu günler şanssız günler olarak ilan edildi. Bu günler herhangi bir ayın içinde değillerdi. Zaten çok önemli de değildi. Kışa denk gelen bu aylar kimsenin pek umurunda olmamıştı.

Roma'da bu dönemde halk takvimden her an haberdar bir hayat yaşamıyordu. Önemli bir gün olduğunda yüksek papazlar tarafından halka bildiri yapılırdı. Onun dışında hangi günde olduğunun pek bir önemi yoktu.Bu bir sorun teşkil etmeye başlayınca takvim İmparator Numa tarafından revize edildi. 2 tam ay eklendi. Takvimdeki bozulmaları düzeltmek için gerektiğinde Mercedonius denilen bir ay daha ekleniyordu. Merces, vergi demekti. Bu ayda vergiler ödenir, askerler maaş alırdı. Bu ayın ne zaman ekleneceğine yüksek papazlar karar verirdi.

M.Ö. 46 yılında takvim büyük ölçüde bozulmuştu. Yüksek papazlar hataya düşüp artık yılları istedikleri gibi belirlemişlerdi. Siyasi iktidarın görev süresini uzatmak, daha fazla vergi toplamak gibi bahanelerle ay ekliyorlardı bazen de ay eklenmesi gerekirken pas geçiyorlardı. Mevsimlerde 3 aylık

bir sapma oluşmuştu. Sağlam bir imparatorluk kurmak isteyen Julius Ceasar, tüm halkların zamanı aynı şekilde hesaplamalarını sağlamak zorundaydı. Takvim reformu yaptı. Julyen takviminde güneş ve ay çevrimleri düzene sokuldu. Her 4 yılda bir artık yıl eklendi. Normal yıllar 365 gün, artık yıllar 366 gün olacaktı. 3 aylık sapmayı tekrar rayına oturtmak için CeasarMilattan önce 46 yılının 445 gün olmasını hükmetti.

Takvim düzene girer, artık papazlar ay ekleyemezler. İktidardaki güçleri azalır. Ceasar'ın öldürülmesinden sonra halk şöyle düşünür. "Takvimle uğraştı belasını buldu". Çünkü takvim Güneşin hareketine bağlıydı. Tanrıların işine karışan cezasını çekerti.

Julyen takviminden sonra, 5.ayajuly ismi verildi,Roma İmparatoru Agustus'un döneminde yapılan reformda ise, 6. ay yerine August ismi verildi. Papa 13. Gregory, bir reform daha yaparak takvime bugünkü halini verdi. Mevcut sapmaları düzeltme için tarihten 10 gün silindi.

Takvim iktidarın, bilim ve dinin sentezidir. Astronomi bilgilerinin, günlük yaşama uygun hale gelecek şekilde basitleştirilmiş olması gerekir. Dini günlerin ve kutsalların tanımlanması, neyin kutsal olduğunu halkın bilmesi için gereklidir. Kutsal Zaman çevrimseldir. Tekrar eder. Vergiler ne zaman ödenecek?, yıl ne zaman başlar ve biter. Artık yıllar ne zaman eklenecek. Bütün bunlar siyasi iradenin kararıdır. Zamanın sahibi siyasi iradedir.

Her toplum kendi takvimini oluşturmuş, zamanı düzene koymaya çalışmıştı. Çünkü bir toplumun kimliği, simgesel günleri , tarihi, toplumsal zamanı yaratan parçalardır. Takvim toplumların hikayesini anlatır.

Neden takım yapılmalı sorusu her çağda farklı cevaplara sahip olmuştur. Önceleri, toprağı ne zaman ekeceğimizi bilmemiz gerekirken, sonraları zamanı bir ritme koyma işlevi gelmiş, 16. yüzyıldan sonra geçmişe ve geleceğe yönelme aracı olmuş. 13. yüzyılda ticaret gemilerinin varış günü ve saatlerini bilmek gerekiyordu.Günümüzde onlarca yıl sonrası için konferanslar, spor etkinlikleri, uzay görevleri planlanıyor.

İnsanoğlunun toprağı işlemeye başlaması çağ atlamasını sağladığı gibi, takvimi kullanması da toplumsal yaşamın işleyişinin temeli olmuş ve insanlığın bir sonraki aşamaya geçişinde etkin olmuştur. Toplum oluşturmak için bir fikir, bir hayal gücü gerekir. İnsanlar para, din, imparatorluklar gibi fikir ürünlerinin çatısı altında toplu yaşamı gerçekleştirebilir kılmışlardır. Zamana hükmedememişler ancak takvim fikri, fiziksel zamanı olmasa da toplumsal zamanı kontrol etmeyi sağlamıştır

Takvim zamanın efendisi midir? Evet. Toplumsal zamanın efendisidir.

Dünyanın her yerinde eş zamanlı olarak

yeni yıl çılgınca kutlanıyor. 1 ocak gününün diğerlerinden daha özel kılan hiçbir nesnel gerekçe bulunmaz. Ancak toplumdaki simgesel değeri evrenselleşmiştir. Bu simgesel değer altında ekonomik gerekçeler olabilir. Julius Ceasar Roma takvimini siyasallaştırmıştı. Ardından Augustus, takvimi bir imparatorluk kültürü yaratmak için kullanmıştı. Hristiyanlık onu kendine mal etti ve kendi kutsal amaçları için kullandı.

M.Ö 10 000 yıllarında "saat kaç" sorusu çok popüler değildi. Antik mısırlılar günü verimli kullanabilmek için daha küçük dilimlere bölme fikrine ilk sahip olanlar olmuş. Günün yalnızca aydınlık bölümünü 12 eşit parçaya bölmeye karar vermişler. Bugün saniyeleri yüz milyonlarca küçük parçalara bölmüş durumdayız. Ama hala en küçük zaman birimini bulamadık.

Günümüzde zamanı ölçmek için kullandığımız en gelişmiş atom saati o kadar hassas ki, evrenin yaşı kadar süre geçtiğinde 1 saniyeden daha az sapma ile bize zamanı söyleyebilir. Bu atom saati kütle çekimine o kadar duyarlı ki, patlamak üzere olan bir volkanın altında toplanmakta olan lav kütlelesini fark etmemizi sağlayabiliyor. Bu saatin bağlı olduğu süper bilgisayara internet üzerinden günde 20 milyar cihaz saati soruyor. Gelecek için çok önemli olan bir konu Internet of Things, nesnelerin interneti , iletişimde olacak milyarlarca yapay zeka ve robotusalilerden daha kısa sapmalarla birbirine eş zamanlı çalışmalarını sağlayacak. İnsanlardan sonra yapay zeka bizden daha fazla zaman kaynağına ihtiyaç duyacak.Medeniyeti şu an olduğundan daha ileri götüren yine zamanı nasıl anladığımız ve kullandığımız olacaktır.

VOLKAN EKMEKÇİ

Çayda akan su gibi,

Çölde esen yel gibi,

İşte bir günü daha kayboldu ömrümün,

Ben, ben oldukça, iki günün gamını bir çekmem

Biri geçip giden gün, biri gelecek gün...

Takvim bir toplumsal yaşam kaidesidir.

Takvimi topraktaki tortul tabaka ile karşılaştır-

mak oldukça yerinde bir eğretilenme olacaktır.

Takvim, tıpkı toprak gibi bir üst temel, bir toplumsal yaşam kaidesi oluşturur.

Tıpkı toprak gibi, birbiri ardına sıralanmış, eklenmiş, karışmış, derin güçlerce işlenmiş kalıtlardan oluşur. Zaman ölçümünün tek bir örneğe göre yapılması hareketi ya da dinin bu ölçümü önemsemeyip maddi olarak değiştirmesi o derin güçlere bir örnektir.

Takvim sağlam bir siyasi irade ile toprak gibi sürülebilir, döndürülebilir, derinlemesine işlenebilir, ona yeni öğeler örneğin kesinlik gereksinimini katılabilir, elde edilen sonuç her zaman yerel alt katmanlara bağlı olacaktır. Onlarda uzun bir tarihin kalıtlarıdır.

Sevgili Rotaryen Dostlar,

Gelin bu bölümün sonunu az önce okuduğum dörtlüğün de sahibi, bugüne kadar en az sapmalı takvimi de tasarlamış Hayyam'dan bir başka dörtlük ile tamamlayalım:

Ah diyorlar ki benim hesaplarım

Yılı insan pusulasına uydurdu, ha ?

Eğer öyleyse takvimden

Doğmamış yarını ve ölü dünü koparalım

Sevgili Rotaryen Dostlar;

Aktarımımızı neredeyse tamamlamak üzereyiz. Sunumun başında da söylediğim gibi bu son bölümde öznel çıkarımlarımızı da sizlerle paylaşmak istiyoruz.

SON SÖZ, SALİH ÇOLAKOĞLU

Evrin dakikaları ve saatleri ölçen bir saati bizden neden esirgedi? İnsanların giderek daha karmaşıklaşan bir ilişkiler örgüsü içinde birbirlerine

uyum sağlaması için bu icadın yapılması gerekmişti. Ancak, muhtemelen bu icat insan doğasına aykırı olarak gerçekleşti. Bu yüzden bugün bile zaman sıkıntısı yaşıyoruz. Bugün bilinen parçacık fiziğinin sınırlarında zamanın tamamen kaybolduğunu görürüz. Belki de geleceğin bilimi zamandan vazgececektir. Aydınlanma döneminde Newton ile başlayan gelişimin mantıksal sonucu bu olabilir. Zaman aşılmış olur. Bilimsel düşünce cehaletimizin bilincindedir ve bizi ileri götürecek olan kuşku dur kesinlik değil. Einstein dediği gibi uzay sahiden eğri midir bilmiyorum ama bugün itibariyle fiziksel dünyayı anlamada uzayı eğri olarak düşünmekten daha etkili bir düşünce tarzı da bulamıyorum. Bilim, düşünmekte olduğumuz sırada düşüncemizi yeniden inşa etmeye yönelik bir çabadır. Kendimizi tanıma yolculuğumuz devam etmektedir. Tam kendimizi anladığımızı düşündüğümüzde bu bilgi beynimizde yeni bir değişikliğe neden olur, ve bize araştırmamız gereken yeni bir ben sunar yani yolumuz uzundur. Yaptığım çalışmalar beni; zamanı, dünyanın detayları konusundaki cehaletimizin bir sonucu olduğunu düşünmeye itmiştir. Güncel bilgilerimizle zamanı, varlığımızı, hareketimizi ve değişimimizi birbirinden ayıramayacağımız düşünmekteyim.

SON SÖZ, RENAN HARBİYELİ

Zaman Nedir? Fizikçi John Wheeler şöyle demiş.

"Her şeyin bir anda olup bitmesini engelleyen şey»

Her şey bir anda olmadığı uzay -zaman düzleminde, tam olarak anlayamadığımız zamanı kullanmayı insanlığın öğrenmesinin hikayesi, takvimin hikayesidir. En değerli kaynağımız dediğimiz zamana hükmetmek için kullanılan bir araçtır. İkimizdeki ritim ihtiyacını karşılamıştır. Ya da toplu yaşamının «medeniyeti kurmanın» bedeli tekrar eden günlere sıkışıp kalmak olabilir. Bugünkü toplum düzeninde daha fazla zamana ihtiyaç var. Bu sebeple zamanı bölmeye devam ediyoruz. Her bir nano saniyesini kullanmak , anlamlandırmak için çalışıyoruz. Daha iyi bir dünya ideali için çalış-

şan tüm Rotaryen dostlarıma zamanlarını planla-
yarak kendi zamanlarına hükmetmelerini dilerim.
Her Rotaryenin bu çalışmalarda bir ışık olarak, bir
ışık fotonu gibi zamansız olması dileğiyle.

SON SÖZ, VOLKAN EKMEKÇİ

Ne içindeyim zamanın, ne de büsbütün dışında
Yekpare, geniş bir anın parçalanamaz akışında
Bir garip rüya rengiyle uyuşmuş gibi her şekil
Rüzgarda uçan tüy bile, benim kadar hafif değil
Basan sükutu öğüten, uçsuz bucaksız değirmen
İçim muradına ermiş, abasız postsuz bir derviş
Kökü bende bir sarmaşık, olmuş bir dünya sez-
mekteyim

Mavi, masmavi bir ışık, ortasında yürümekteyim
Zamanı kesintisiz bir akışa benzeten bu dizeler
de Ahmet Hamdi Tanpınar'a ait sevgili dostlar...

Çırak ustasına sormuş:

-Nasıl senin gibi bilge bir kişi olacağım.

Usta cevaplamış:

-Ben bu yola girdiğim zaman, orman orman,
dağ dağ, nehir de nehirdi. Yolda zaman geçirdikten
sonra baktım ki orman orman değil, dağ dağ değil,
nehir nehir değil oldu. Aydınlanınca ise orman or-
man, dağ dağ, nehir ise yine nehir oldu.

Çırak tekrar sormuş:

-Peki, ne değişti usta?

Usta tekrar cevaplamış:

(Ben değiştim.)

-Ben değişirsem her şey değişir, ben değişir-
sem formül değişir, ben değişirsem BÜTÜN de-
ğişir, değişim, dönüşüm ve döngü.

Her şey değişir, dönüşür ve döngüdedir.

MESLEK HİZMETLERİ ÖDÜL TÖRENİ

Antakya Rotary Kulübü olarak
ahlâkın övdüğü temel değerleri
mesleklerinin aşıladığı erdemlere taşıyarak
Rotary'nin hizmet ideali ile örtüşen başarılı çalışmalar sürdüren
ve
genç iş insanlarına 'İlham Kaynağı Olan'
Dr.Üstün Ezer ve Dr.Naim Babüroğlu'na
Dönemimizin **ROTARY MESLEK HİZMET ÖDÜLLERİ**'ni
sunmaktan onur duyuyoruz

Rtn. Gülnaz Habip - Naim Habip
Antakya Rotary Kulübü
2018-19 Dönem Başkanı ve Eşi

Uzm.Dr.
ÜSTÜN EZER
Pediatrik Hematolog
Lösev YK Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi
NAİM BABÜROĞLU
Emekli Tuğgeneral
Strateji Uzmanı

16 Şubat 2019

Saat 19:30

Savon Otel - Antakya

DR. ÖĞR. ÜYESİ

**NAİM
BABÜROĞLU**

E.TUĞGENERAL , STRATEJİ UZMANI

KONFERANS

ATATÜRK VE CUMHURİYET

İŞBİRLİĞİ İLE

YER: SINAV KOLEJİ - AZİZ SANCAR KONFERANS SALONU

TARİH: 16 ŞUBAT 2019 SAAT: 15:00

MUTLU GÜNLERİMİZ

01 Şubat Hale Oral
02 Şubat İdil Yılmaz

**DOĞUM GÜNLERİ
KUTLU OLSUN**

KOMPOZİSYON YARIŞMASI "ŞUPPİLULUMA"

**Son Tarih
31.01.2019**

ÖDÜLLER

Yetişkin Kategorisi
Ödülü
750 TL

Öğrenci Kategorisi
Ödülü
500 TL

*Yarışma tüm Hatay halkına açıktır.
*Yarışma Öğrenci (Ortaokul - Lise) ve Yetişkin olarak iki kategori halinde yapılacaktır.
*Eserler dijital olarak veya yazılı olarak teslim edilmelidir.
*Eserler iki sayfayı geçmeyecek şekilde, dijital olanlar 11 pt iki sayfayı geçmeyecek şekilde olmalıdır.
*Her kişi bir eserle yarışmaya katılabilir.
*Yarışmaya katılan eserin sonunda kişinin adı, soyadı, iletişim numarası ve mail adresi bulunmalıdır.
*Eser gönderim adresi: hataysuppiluluma@outlook.com
*İletişim : 0534 505 48 58

UR 2430. BÖLGE KONFERANSI BAKÜ

09-12 Mayıs 2019, Bakü / Azerbaycan

UR 2430. BÖLGE KONFERANSI
MERSİN TOROS ROTARY KULÜBÜ
VE BAKÜ KHAZAR ROTARY
KULÜPLERİNİN ORTAKLIĞIYLA
AZERBAYCAN/BAKÜ'DE
09-12 MAYIS 2019 TARİHLERİNDE
GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR.

<https://konferans2019baku.org/>